

Notat

Naturvurderinger Romalt

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
1.1	Området	3
2	Besigtigelse inden for det ansøgte område.....	3
2.1	Område 1	4
2.2	Område 2	6
2.3	Område 3	9
2.4	Område 4	10
2.5	Område 5	11
2.6	Område 6	13
3	Besigtigelse af naturarealer udenfor det ansøgte område.....	15
3.1	Sø mod nordvest.....	15
3.2	Overdrev og krat langs Storegade	16
3.3	Sø vest for eksisterende grusgrav	17
3.4	Sø, mose og beplantning syd for det ansøgte område	18
4	Vurderinger.....	19
4.1	Bilag IV	19
4.2	Anden natur.....	19
5	Opsummering	19

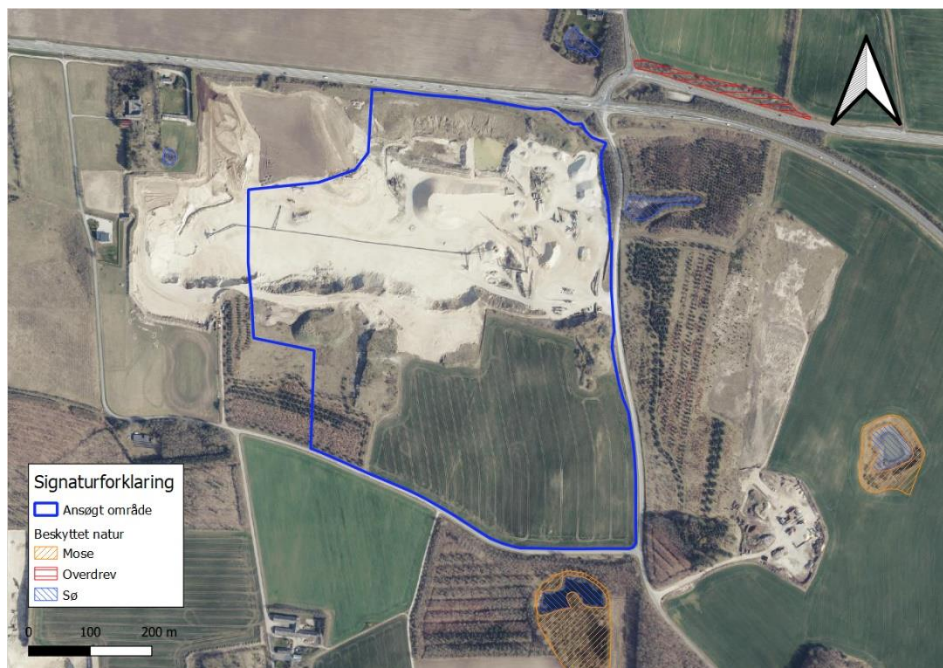
1 Indledning

I forbindelse med forestående ansøgning vedr. udvidelse af eksisterende graveområde syd for Romalt ved Randers, har Nymølle Stenindustrier A/S igangsat undersøgelser af områdets potentielle levesteder for bilag IV-arter og andre sårbare/beskyttede arter.

I nærværende notat gennemgås de forskellige biotoper i området. Biotoperne vurderes i forhold egnethed som levested for bilag IV-arter og andre beskyttede arter.

1.1 Området

Arealet består dels af eksisterende grusgrav og dels af dyrket jord. En mindre del er dækket af skov. Der er ingen stedfaste bygninger indenfor området.

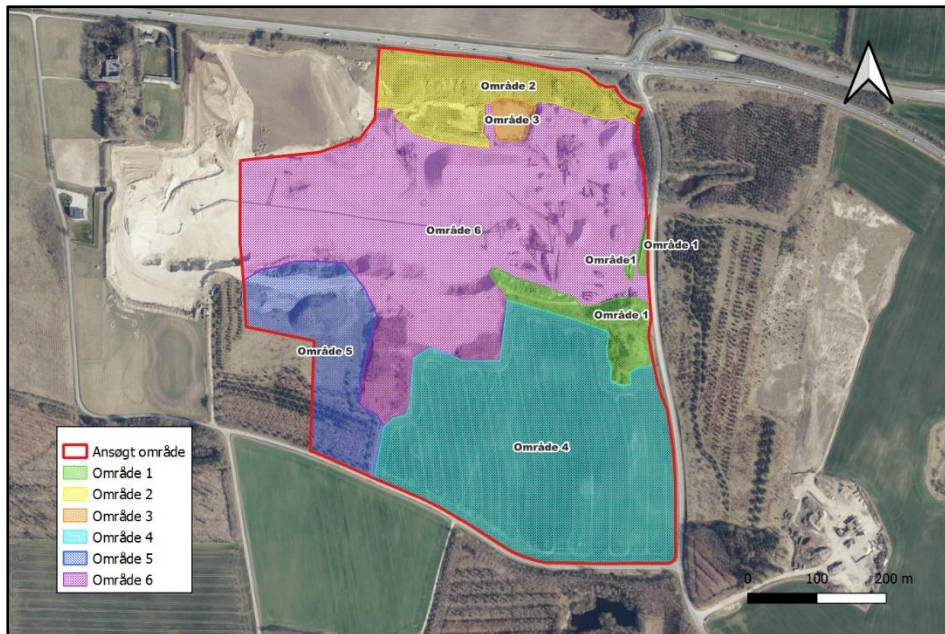
Figur 1-1 Undersøgte område. Blå streg viser det ansøgte område.

Området er besøgt i maj 2022. Besøget er udført på en dag med blandet vejr – tidvist skyfrit og solrigt og tidvist overskyet og med regn. Det vurderes at alle relevante biotoper er blevet undersøgt.

Til besøget er anvendt kikkert for at kunne undersøge træer for huller, sprækker og spor efter dyr. Naturområderne er gennemgået til fods for at se efter levesteder for f.eks. markfirben og padder. Indenfor ansøgningsområdet er alle mulige levesteder undersøgt – lysåbne dele for markfirben, gamle træer for sprækker/hulheder og gravesøer for padder. Træer er desuden undersøgt for rovfuglere.

2 Besigtigelse inden for det ansøgte område

Området er besøgt som helhed, men er nedenfor inddelt i delområder for overskuelighedens skyld.

2.1 Område 1

Figur 2-1 Oversigtsfoto område 1

Dette område består af et gammelt delvist tilgroet mulddepot samt én stor og et par mindre jordvolde indenfor området. Mulddepoterne skal lægges tilbage i forbindelse med efterbehandling.

Den store vold er nordvendt, og vurderes derfor ikke at være et egnet leve- eller ynglested for markfirben. Et par af de mindre volde er sydvendte og har mindre partier med blottet sand og lav vegetation (røde markeringer på oversigtsfoto og nedenstående billeder), som kan udgøre egnede yngleområder for markfirben. De sydvendte dele af mulddepotet er med høj bevoksning af græsser og næringselskende urter, og der blev ikke fundet egnede levesteder for markfirben.

Figur 2-2 To af de mindre sydvendte volde med blottet sand. Volden til højre kan også ses i baggrunden på billedet til venstre

Indenfor område 1 blev der fundet to træer som vurderes at kunne være mulige rastetræer for flagermus. Se de blå markeringer på oversigtsfoto 2.1 og billederne herunder.

Figur 2-3 Gammel hyld med flere hullheder.

Figur 2-4 Ældre poppel med tydelige hulheder.

2.2 Område 2

Figur 2-5 Oversigtsfoto over område 2

Område 2 indeholder graveskrænten mod Grenåvej samt et tørlagt bassin. Det er planen at området skal efterbehandles når gravning i området er afluttet.

Graveskrænten er sydvendt og rummer flere egnede ynglepladser for markfirben (se billeder herunder)

Der er ifølge arter.dk fundet plettet gøgeurt på skrænten mod Grenåvej i 2016. Det var dog ikke muligt at genfinde arten ved besigtigelsen.

Figur 2-6 Eksempler på områder med blottet sand på den sydvendte graveskrænt

I det tørlagte bassin findes en aktiv rævegrav i det sydøstlige hjørne (se Figur 2-7).

På den indre sydlige skråning findes en række huller – muligvis rester af en gammel gennemgravet rævegrav eller forladte og udvidede digesvale-reder (der er sidst registreret ynglende digesvaler i grusgraven i 2015 jf. DOFbasen.dk)– flere af disse huller viser tegn på, at de bliver brugt af dyr, da der er tydelige slidspor ved indgangene (se Figur 2-8). Det var ved besigtigelsen ikke muligt at konstatere hvilke dyr der benytter disse huller, men en sandsynlig mulighed kan være ræv, grævling eller mårhund.

Derudover er der i både den sydlige indre skråning og den sydlige ydre skråning flere områder med blottet sand og lav rosetbevoksning som kan udgøre egnede yngleområder for markfirben (Se Figur 2-8 og Figur 2-9) .

Det skal dog bemærkes at ræv og grævling hører til markfirbenets fjender, og at det derfor ikke er optimalt med en rævegrav i umiddelbar nærhed af markfirbenets levested.

Figur 2-7 Det tørlagte bassin set fra nord

Figur 2-8 Det tørlagte bassin set fra syd

Figur 2-9 Den sydvendte skråning omkring det tørre bassin. Det lille indsatte foto viser hvordan jordbunden er tør med lav roset-bevoksning og bare sandede pletter.

2.3 Område 3

Figur 2-10 Oversigtsfoto over område 3

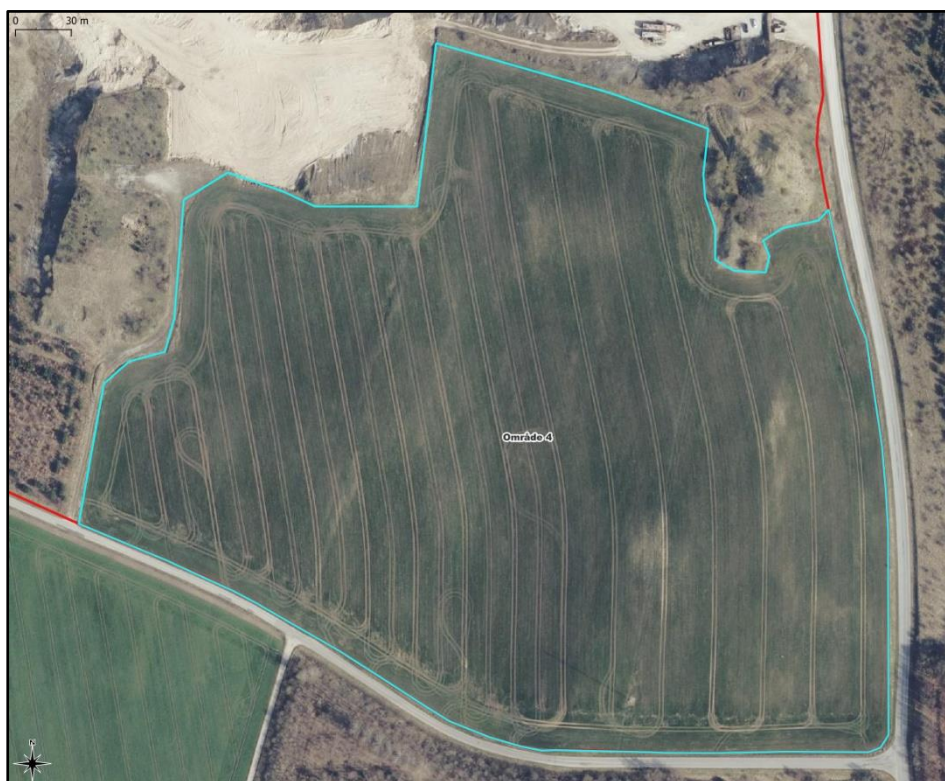
Område 3 udgøres af det eksisterende vandbassin (Figur 2-10). Bassinet har funktion som regnvandsbassin og vandet bruges til vådsortering. Basinet skal følge efterbehandlingsplanen opfyldes efter endt gravning.

Figur 2-11 Bassin til regnvand og vådsortering. T.v: set fra nord T.h: set fra vest

Vandet var ved besigtigelsen grumset og fyldt med opslæmmet sediment. De var ingen tegn på dyre- eller insektliv i vandet. Det vurderes ikke at bassinet er egnet yngle- eller levested for padder med den nuværende anvendelse.

2.4 Område 4

Figur 2-12 Oversigtsfoto over område 4.

Område 4 var ved besigtigelsen udlagt som landbrugsjord i omdrift. Arealet blev besigtiget fra vejen. Det vurderes, at der ikke findes egnede yngle- eller levesteder indenfor området.

2.5 Område 5

Figur 2-13 Oversigtsfoto over område 5

Område 5 er det sydvestlige hjørne af det ansøgte område. Området er tidligere afgravet og rummer i dag et stykke med ung blandingskov samt et åbent areal med et stort mulddepot. Der er ikke planlagt yderligere gravning i området.

Skoven er plantet indenfor de sidste 10 år og består af en blanding af løvtræer og nåletræer. Der blev ikke fundet træer med hulheder der kan udgøre egnede levesteder for beskyttede arter, herunder flagermus (se Figur 2-14).

Figur 2-14 Ung skov i det sydvestlige hjørne af området

Det åbne areal er en mosaik af tørre områder domineret af græsser og stauder og mere fugtige partier domineret af arter som lysesiv, tagrør og pil.

De tørre arealer vurderes ikke at rumme egnede levesteder for beskyttede arter, mens de våde partier muligvis kan fungere som leve- /rasteområde for padder. Det vurderes at de våde partier tørrer ud så tidligt, at de generelt ikke er egnede som ynglesteder for padder – men det kan ikke afvises, at enkelte af lavningerne, i de vådeste år, kan holde vand længe nok til, at de mindre krævende arter, som f.eks. spidssnudet frø, kan have ynglesucces indenfor området.

Figur 2-15 område 5 set fra muldbjerget og mod sydvest. Bemærk at det kun er området nærmest i billedet der er inden for det ansøgte område.

Selve muldbjerget er for størstedelen groet til med høje næringskrævende arter, og resten er med ret klæg blotlagt muldjord som er tilført for nylig. Der vurderes ikke at der være egnede leve – eller ynglesteder for beskyttede arter på muldbjerget.

2.6 Område 6

Område 6 omfatter den aktive del af råstofgraven. Der vurderes ikke at være egnede leve – eller yngleområder indenfor dette område pga. den daglige aktivitet med maskiner og anden forstyrrelse og manglen på skjulesteder og fødesøgningsområder.

På det gældende oversigtskort fra 2021 ses der et uberørt område i den sydlige del af det ansøgte område hvor der tidligere har ligget en ejendom (Figur 2-16). Ved besigtigelsestidspunktet var dette område dog blevet bearbejdet, hvilket også kan se på luffotos fra 2022 (Figur 2-17)

Figur 2-16 Oversigtskort over område 6

Figur 2-17 Luftfoto fra foråret 2022 – foreløbige data. Fra MiljøGis

Der blev derfor heller ikke fundet egnede levesteder indenfor dette område.

3 Besigtigelse af naturarealer udenfor det ansøgte område.

Der blev ved besigtigelsen også foretaget en overordnet besigtigelse af en række naturarealer i umiddelbar nærhed til det ansøgte område.

Figur 3-1 Oversigt over besigtigede arealer udenfor det ansøgte område

3.1 Sø mod nordvest

Søen ligger indenfor en hestefold umiddelbart ovenfor den aktive grusgrav (nr. 1 på Figur 3-1). Der findes ingen tidligere besigtigelsesdata fra området.

Søen er lavvandet med forholdsvis stejle kanter. Søen er uden større åbent vandspejl, da den er næsten helt groet til primært med bredbladet dunhammer, men ikke mere, end at der stedvist vil kunne nå sol ned til vandfladen. Det vurderes, at søen har potentiale som ynglested for padder da den er lavvandet med åbne partier, uden fisk og med lav bevoksning på brinkerne (Figur 3-2).

Figur 3-2 Søen nordvest for graveområdet. Grusgraven ses i baggrunden.

Omkring søen står fire birketræer. Disse blev undersøgt for hulheder, men der blev ikke fundet nogle egnet som rastested for flagermus.

3.2 Overdrev og krat langs Storegade

Området består af et overdrev på en vejskråning samt et krat omkring en rasteplads (område 4 på Figur 3-1)

Der er ifølge arter.dk fundet plettet gøgeurt på arealet i 2015. Ved besigtigelsen var området groet til med mindre vedplanter og med et tæt mos- og græslag i bunden. Området er uden værdi for beskyttede arter som f.eks. markfirben, padder og flagermus.

Figur 3-3 Overdrevet langs Storegade set fra marken.

Der blev ikke fundet træer med hulheder, der kunne gøre dem egnede som rastested for flagermus i området.

3.3 Sø vest for eksisterende grusgrav

På modsatte side af Gunnerupmosevej ligger en sø i et bevokset område (nr. 3 på Figur 3-1). Søen er lavvandet og med mosebræmme på alle sider. En stor del af søen er groet til med bredbladet dunhammer og tagrør, men der er også partier med åbent vandspejl.

Der er flere, ældre, registreringer af padder fra søen, bl.a. spidssnudet frø. Det vurderes at søen stadig er meget velegnet som yngle- og levested for padder.

Figur 3-4 Sø i bevoksning ud mod Gunnerupmosevej

Beplantningen omkring søen er kun omkring 10 år gammel og der blev ikke fundet nogle flagermusegnede træer mellem disse, men det vurderes at området er egnede som fourageringsområde for flagermus.

Langs begge sider af Gunnerupmosevej langs den eksisterende grusgrav står en række ældre træer. I disse blev der observeret enkelte hulheder som muligvis kan fungere som rastested for individer af flagermus.

Arealet langs Gunnerupmosevej overfor den dyrkede mark der ønskes inddraget til graveområde blev besigtiget fra vejen. Området er åbent med spredt yngre bevoksning og tæt vegetation af græs/stauder i bunden. Der blev ikke fundet egnede levesteder for beskyttede arter.

3.4 Sø, mose og beplantning syd for det ansøgte område

Syd for det ansøgte område på modsatte side af Vilstrupvej ligger en beplantning omkring en større sø og et moseområde. Det meste af arealet er hegned med vildthejn.

Søen er omkranset af forholdsvis tæt fugtigt krat. Søen er med flade, bevoksede brinker med gode skjulesteder samt stort åbent vandspejl. Det vurderes at søen har stort potentiale som leve- og ynglested for padder.

Figur 3-5 Sø i moseområde syd for det ansøgte område.

Beplantningen umiddelbart omkring søen er over 30 år gammel og der blev fundet flere gamle og udgåede træer som havde hulheder der kunne fungere som egnede rastesteder for flagermus.

Den resterende beplantning er kun omkring 15 år gammel, og heri blev der ikke fundet flagermusegnede rastetræer.

4 Vurderinger

4.1 Bilag IV

Flagermus

Det vurderes, at det ansøgte område kun rummer to flagermusegnede træer (Område 1 – se blå markeringer på Figur 2-1), mens der i nærområdet er flere egnede træer eventuelle individer vil kunne søge til. Der er over 3 km til nærmeste registrering af flagermus. Træer med hulheder kan fældes i perioden fra september til og med oktober jf. artsfredningsbekendtgørelsen. Da der er tale om 2 enkeltstående træer i et område omgivet af skov, vurderes det ikke at kunne få betydning for lokale bestande af nogen arter af flagermus. Hertil skal nævnes, at det ene af de to træer, en gammel hyld, ikke er et optimalt rastested til f.eks. vinterrast, da stammerne er tynde og hullerne sidder relativt lavt.

Markfirben

Det vurderes, at området rummer flere gode levesteder for markfirben, særlige på de sydvendte skråninger på den del af området der ligger langs Grenåvej (Område 2). Der blev også fundet enkelte andre små-områder indenfor den eksisterende grusgrav (Område 1 – røde markeringer på Figur 2-1), men da disse ligger enkeltvis og isoleret fra hinanden af eksisterende aktiv grusgrav, vurderes de mindre egnede.

Der er over 6 km til nærmeste kendte fund af markfirben (ved Tebbestrup, sydvest for Randers), hvilket taler imod, at der skulle være aktuel forekomst af markfirben indenfor det ansøgte område. Hvis der skal udføres yderligere gravning, efterbehandling eller lign. indenfor område 2, bør denne levestedsvurdering dog suppleres med en egentlig artsundersøgelse, for at fastslå endeligt om arten er til stede eller ej.

Padder og andre bilag IV-arter

Der er ikke fundet egnede levesteder for andre bilag IV arter indenfor det ansøgte område. Der er flere fund af både spidssnudet frø og stor vandsalamander indenfor en radius af ca. 400 meter fra det ansøgte område, men der er ikke fundet gode levesteder indenfor området. Det vurderes ikke, at området fungerer som spredningskorridor for padder pga. vanskeligt terræn og mangel på raste/levesteder. Hele området er ydermere omkranset af veje, hvor særligt Grenåvej danner en barriere for mindre arter, og samtidig er størstedelen af det ansøgte område enten dyrket mark eller eksisterende grusgrav, der for begges vedkommende ikke afstedkommer egnede spredningsveje

4.2 Anden natur

Der er ikke set reder fra rovfugle i eller lige omkring projektområdet.

Der er flere registreringer af stor hornugle fra området (DOFbasen.dk) gennem flere år. Den er senest registreret indenfor området i april 2022 og må formodes stadig at være i området. Den blev dog ikke observeret ved besigtigelsen, hvilket var forventeligt, da besigtigelsen blev foretaget midt på dagen hvor stor hornugle ikke er aktiv. Arten er kendt for at yngle og fouragere i og i forbindelse med aktive grusgrave. Arten er tilsyneladende ikke forstyrret af larm fra maskiner, kørsel, menneskelig aktivitet mv.

Der er flere registreringer af digesvale fra området. De er dog ikke observeret ynglende indenfor området siden 2015.

Der er tidligere fund af plettet gøgeurt fra skrænten mod Grenåvej. Denne kunne dog ikke genfindes ved besigtigelsen.

5 Opsummering/konklusion

Det ansøgte område og nærtliggende naturområder er undersøgt for potentielle levesteder for bilag IV arter og andre beskyttede arter.

Konklusionen for de seks delområder er opridset herunder;

- Delområde 1: Der blev fundet to træer der potentielt kan være levesteder for flagermus samt tre mindre områder der strukturelt vurderes at være egnede til markfirben.
- Delområde 2: Der er fundet flere potentielle leve- og ynglesteder for markfirben indenfor området. Plettet gøgeurt blev eftersøgt men ikke fundet. Der blev fundet en rævegrav og tegn på anden dyre-aktivitet.
- Delområde 3: Søen blev ikke fundet egnet som leve- eller ynglested for padder eller andre dyrearter.
- Delområde 4: Området blev vurderet som værende uegnet som leve – eller ynglested.
- Delområde 5: Det blev vurderet at de vådeste partier kan fungere som levested for padder, men at de er uegnede som yngleområde.
- Delområde 6: Området blev vurderet som værende uegnet som leve – eller ynglested for bilag IV-arter.

Der blev ved besigtigelsen ikke observeret nogle Bilag IV-arter eller beskyttede/fredede arter i området, men det vides at stor hornugle yngler et sted i indenfor området.

Det vurderes, at det vil være en fordel for områdets biodiversitet at lade særligt delområde 2 og 3 ligge uden yderligere efterbehandling. Hvis der gen-udlægges muld, vil de næringsfattige områder med lav roset-vegetation og blottet sand blive ødelagt. Sådanne områder er vigtige, ikke kun for markfirben, men også for andre arter af krybdyr og mange arter af leddyr. Derudover vurderes det, at delområde 3 -gravesøen – kan udvikle sig til et udmærket vandhul, når den tekniske brug af bassinet indstilles. Brinken mod nord er med en fin hældning, mens der med fordel kan skabes en lavere og mere dynamisk brinkzone mod syd, øst og vest.